

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії гуманітарної та
соціально-економічної підготовки

(протокол № 1 від «30» 08 2021р.)

Голова циклової комісії О.С. Івах

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЛОСОФІЯ

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма	Дошкільна освіта
форма навчання	денна/заочна

Силабус курсу «Філософія»

2021-2022 навчального року

Назва курсу	Філософія
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7, 79000 Львів
Циклова комісія, за якою закріплена дисципліна	Гуманітарної та соціально-економічної підготовки
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 012 Дошкільна освіта
Викладач курсу	Шукалович Анна Миколаївна
Контактна інформація викладачів	anna.shukalovych@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Туган-Барановського, 7, каб. 42) Також проводяться он-лайн консультації у системі Moodle. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/filosofia_dohkilna-osvita
Інформація про курс	Нормативна навчальна дисципліна вивчається студентами II-го курсу, спеціальності 012 Дошкільна освіта протягом четвертого семестру в обсязі 2 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні про філософію як науку та сприяти формуванню у здобувачів аналітичного мислення й конструктивного сприйняття людиною себе, світу, досвіду людства. Курс спрямований на вивчення основних періодів розвитку та досягнень світової й української філософської думки, основних проблем онтології як науки про буття, природу пізнання й закономірності пізнавальної діяльності людини, основних філософських підходів про сутність людини та сенсожиттєвих пошуків, філософського розуміння суспільства як складної багатофункціональної системи.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни: формування у студентів цілісного уявлення про світ, людину як цілісність, осмислення студентами сутності філософської проблематики, історії розвитку зарубіжних та українських філософських учень, актуальних питань онтології, гносеології, соціальної філософії у поєднанні з проблемами становлення української державності, розвитку національної культури в широкому контексті сучасної світової

	<p>філософської думки.</p> <p>Для досягнення мети визначаються такі цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усвідомити специфіку виникнення і функцій філософії та особливості філософського знання у порівнянні з іншими загальноосвітніми знаннями, відмінні риси філософського світогляду у порівнянні з іншими історичними формами світогляду; - сформувати знання про центральні проблеми філософії, базові філософські поняття та категорії, які є необхідними для сучасного універсального способу мислення; - виявити особливості основних етапів історії розвитку філософської думки, сенсу основних досягнень видатних мислителів кожної філософської епохи; - виявити специфіку основних форм буття; - розширювати уявлення про форми, структуру та функції свідомості; - поглибити знання про пізнання, істину, сформувати уявлення про основні наукові методи пізнавальної і практичної діяльності - усвідомити основний зміст філософських концепцій суспільства; <p>ознайомлення зі змістом проблем відчуження та самореалізації особистості в суспільстві та шляхи вирішення цих проблем.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бичко І., Табачковський В., Бичко А., Ярошовець В. Філософія: навч. посіб. Київ : Центр навч.літ-ри, 2019. 648 с. 2. Губерський Л.В. Філософія: навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Фоліо, 2017. 621 с. 3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія : навч. посіб. для підгот. до заліку та іспиту. Харків : Право, 2021. 136 с. 4. Запороженко О.В. Навчальний посібник з філософії з завданнями та тестами. Ізмаїл : РВ ІДГУ, 2019. 256 с. 5. Лозовий В., Требін М., Горлач М. та ін. Основи філософських знань: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство: підручник. Київ : Центр навч.літ-ри, 2020. 1028 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрущенко В., Волинка Г., Мозгова Н. та ін. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи: навч. посіб. для студ. ВНЗ. / за ред. Г. Волинки. Київ : Каравела, 2009. 368 с. 2. Бичко. І.В. Філософія як історія філософії: підруч. / за заг. ред. Ярошовця В. І. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 648 с. 3. Губерський Л. Філософія: Хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / за ред. Л. Губерського. Київ : Знання, 2009. 621 с. 4. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: навч. посіб. 5-е вид., стереот. Львів : «Новий світ-2000», 2011. 504 с. 5. Петрушенко В. Л. Філософія: навч. посіб. Львів: Новий світ, 2012. 647 с. 6. Сандюк Л.О. Основи філософії: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2019. 412 с.

	<p>7. Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди ; редкол.: В. І. Шинкарук (голова). Київ : Абрис, 2002. 742 с.</p> <p>8. Ярошевець В., Бичко І., Бугров В. та ін. Історія філософії: підручник. / за ред. В. Ярошовця. Київ : Центр навч. літ-ри, 2010. 648 с.</p> <p>9. Ярошевець В. Історія філософії: словник / за заг. ред. В. Ярошовця. Київ : Знання України, 2005. 1200 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси:</p> <p>1. Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України. URL: http://www.filosof.com.ua</p> <p>2. Офіційний сайт прес-служби УПЦ «Україна православна» – www.pravoslavuye.org.ua</p> <p>3. Офіційний сайт УГКЦ. URL: http://www.ugcc.org.ua/1.0.html</p> <p>4. Портал філософія і релігієзнавство. URL: http://tureligious.com.ua/</p> <p>5. Філософія.pdf Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А. Філософія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Академвидав, 2005. 592 с. URL: http://elibrary.nubip.edu.ua/2579/1/</p> <p>6. Філософія туризму. URL: http://tourlib.net/filosofia.htm</p> <p>7. URL: www.nbuv.gov.ua Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського</p> <p>8. URL: www.britannica.com Он-лайн енциклопедія «Британіка»</p>
Тривалість курсу	1 семестр, 60 годин, 2 кредити.
Обсяг курсу	<p><u>Денна форма навчання:</u> 40 аудиторних годин, з них: лекції - 20 год, семінарські (практичні) заняття - 20 год; самостійна робота - 20 год.</p> <p><u>Заочна форма навчання:</u> 24 аудиторних годин, з них: лекції - 16 год, семінарські (практичні) заняття - 8 год; самостійна робота - 36 год.</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після вивчення курсу студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предмет, джерела виникнення, функції та призначення філософії; - форми і види світогляду, розуміти розбіжності світобачення і світорозуміння; - основні галузі філософського знання; - основні етапи історії розвитку філософської думки, сенс основних досягнень та видатних мислителів кожної філософської епохи; - основні форми буття; - походження, форми, структура, функції свідомості; - зміст філософського вчення про пізнання, істину; - основні наукові методи пізнавальної і практичної діяльності; - основні положення філософської концепції суспільства; - зміст проблем відчуження та самореалізації особистості в суспільстві та шляхи вирішення цих проблем. <p>вміти:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - самостійно працювати з першоджерелами; - користуватися науковою термінологією; - розрізняти специфіку світобачення і світорозуміння кожної культурно-історичної епохи; - вдаватися до діалогу, як засобу вирішення соціальних і етнічних проблем, досягнення консенсусу; - аргументовано відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему, брати участь у дискусіях, толерантно ставитися до протилежних думок; - визначати ступінь впливу релігійної свідомості на суспільство, молодь, різні верстви населення; - застосовувати отримані знання при вирішенні професійних завдань та в особистому житті. <p>Набуде компетентності:</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>Спеціальні компетентності</p> <p>СК 5. Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).</p> <p>СК 8. Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.</p> <p>СК 9. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).</p> <p>СК 14. Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.</p> <p>СК 15. Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН 6. Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм;</p>

	<p>РН 7. Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти;</p> <p>РН11. Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку;</p> <p>РН 13. Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності;</p> <p>РН 17. Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.</p>
Ключові слова	філософія, світогляд, буття, матерія, пізнання, істина, наука, людина, особистість, суспільство.
Формат курсу	Очний (денний) / заочний. Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці.
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці 4 семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії України та основ економічної теорії, достатніх для сприйняття категоріального апарату з філософії. ,
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, індивідуальні, групові та підгрупові завдання, дискусія.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор. Наявність інтернет-зв'язку.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p><u>Денна форма навчання</u></p> <p>Поточний контроль знань студентів відбувається під час проведення семінарських (практичних) занять. Модульний контроль проводиться 2 рази впродовж семестру. Семестр закінчується здачею заліку з нормативної навчальної дисципліни. Оцінювання знань відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.</p> <p>Оцінювання знань студентів впродовж семестру за 100-бальною шкалою за такими видами робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> - семінарські (практичні) заняття. За виконання завдань семінарських заняттях студент впродовж семестру може отримати 40 балів. Підсумкова кількість балів за роботу на семінарських заняттях визначається як сума балів, отриманих за усні чи письмові відповіді студента (5+5+5+5+5+2,5+2,5+5+5+2,5+2,5 = 40 балів); - самостійна робота. Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час проведення семінарських занять і внесено в суму балів;

- модульні контрольні роботи. Програмою передбачено дві модульні контрольні роботи. Студент за одну роботу може отримати максимально 30 балів ($30 \text{ балів} \times 2 = 60 \text{ балів}$).

Заочна форма навчання

Поточний контроль знань студентів відбувається під час проведення семінарських (практичних) занять. Модульний контроль проводиться 2 рази впродовж семестру. Семестр закінчується здачею заліку з нормативної навчальної дисципліни. Оцінювання знань відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.

Оцінювання знань студентів впродовж семестру за 100-бальною шкалою за такими видами робіт:

- семінарські (практичні) заняття. За виконання завдань семінарських занять студент впродовж семестру може отримати 20 балів. Підсумкова кількість балів за роботу на семінарських заняттях визначається як сума балів, отриманих за усні чи письмові відповіді студента ($5+5+5+5+5= 20 \text{ балів}$);

- самостійна робота. Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час проведення семінарських занять і внесено в суму балів;

- модульні контрольні роботи. Програмою передбачено дві модульні контрольні роботи. Студент за одну роботу може отримати максимально 35 балів ($35 \text{ балів} \times 2 = 70 \text{ балів}$);

Навчальним планом передбачено написання студентами *домашньої контрольної роботи*. Домашня контрольна робота складається з варіантів, кожен з яких містить по 3 завдання. Перші два завдання кожного варіанту описового характеру і оцінюються максимально по 45 балів кожне ($45 \text{ балів} \times 2 = 90 \text{ балів}$). Третє завдання (10 балів) передбачає розкрити наукове поняття. За роботу студент може отримати максимально 100 балів ($90 \text{ балів} + 10 \text{ балів} = 100 \text{ балів}$).

Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, предмет і ознаки філософії та філософствування. 2. Світогляд, його структура, риси, суспільно-історичний характер. 3. Історичні типи світогляду: міфологія, релігія, філософія. 4. Філософський світогляд. Характерні риси філософського мислення. 5. Філософія в системі галузей наук. 6. Проблема “Схід-Захід” у розвитку сучасної цивілізації. Особливості західного та східного філософського мислення. 7. Стародавньоіндійська філософія: періодизація, джерела та напрями. 8. Провідні ідеї філософії Стародавнього Китаю. Даосизм. Конфуціанство. 9. Основні риси античної філософії. 10. Західноєвропейська філософія середньовіччя (XIII – XV ст.). 11. Людина і суспільство у філософській думці епохи Відродження. 12. Емпіризм та раціоналізм у філософії Нового часу (XVII – XVIII ст.). 13. Французький матеріалізм і Просвітництво другої половини XVIII ст. 14. Класична німецька філософія. Іммануїл Кант. 15. Філософська думка Давньоруської держави. 16. Гуманістичні та реформаційні ідеї у філософській думці України (кінець XV – початок XVII ст..) 17. Філософська система Григорія Сковороди. 18. Класична українська філософія. 19. Філософія в радянській Україні. 20. Філософська думка в українській діаспорі у 1920-1990 рр. 21. Українська історіософія. 22. Позитивізм, неопозитивізм і постпозитивізм. 23. Сучасна релігійна філософія (неотомізм, тейярдизм, персоналізм). 24. Філософія життя та її напрями. 25. Психоаналіз і неофрейдизм. 26. Феноменологічний напрям у філософії. 27. Онтологія, її основні проблеми та категоріальні визначення. 28. Філософський сенс проблеми буття. її історичне усвідомлення. 29. Категорія буття: її суть і специфіка. 30. Основні форми буття. 31. Формування науково-філософського поняття матерії. Матерія і рух. 32. Простір і час як форми існування матерії. 33. Проблема свідомості у філософії. 34. Структура свідомості. Свідомість та самосвідомість 35. Пізнання як предмет філософського аналізу. Структура процесу пізнання. 36. Емпіричне та раціоналістичне пізнання. Інтуїція. 37. Поняття істини. Абсолютна і відносна істина. 38. Наука і наукове пізнання. Структура наукового знання.
----------------------------------	---

	<p>39. Діалектика як теорія і метод.</p> <p>40. Філософія і наука</p> <p>41. Філософська антропологія як розділ філософського знання. Предмет філософської антропології.</p> <p>42. Основні підходи до сенсожиттєвих пошуків. Проблема смерті.</p> <p>43. Основні філософські підходи до сутності людини</p> <p>44. Поняття суспільства у філософії. Основні підходи до розуміння суспільства.</p> <p>45. Суспільство як самоорганізуюча і саморозвиваюча система.</p> <p>46. Співвідношення природи і суспільства Матеріальні основи розвитку суспільства.</p> <p>47. Політична система суспільства.</p> <p>48. Духовна сфера суспільства.</p> <p>49. Суспільна рівність і нерівність. Свобода та необхідність</p> <p>50. Людина в суспільній системі: індивід, індивідуальність, особистість у суспільстві.</p>
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.

Схема курсу

(денна форма навчання)

Тиждень	Тема заняття	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль I. Зародження й історичний розвиток філософії.			
1.	Тема 1. Філософія як специфічний тип знання. Філософія Стародавнього світу.	Лекція – 2 год., семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год.	
2.	Тема 2. Антична філософія.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год	
3.	Тема 3. Західноєвропейська філософія середньовіччя (XIII – XV ст.) та епохи Відродження (XV – XVI ст.).	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	
4.	Тема 4. Філософія Нового часу (XVII – XVIII ст.)	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	
5.	Тема 5. Філософська думка в Україні.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	
6.	Тема 6. Основні напрямки сучасної світової філософії.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год., практичне заняття – 1 год.	
Змістовий модуль II. Теорія філософії.			
7.	Тема 7. Онтологія.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	
8.	Тема 8. Гносеологія.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	

9.	Тема 9. Філософська антропологія.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год.	
10.	Тема 10. Соціальна філософія.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год, практичне заняття – 1 год.	

Схема курсу

(заочна форма навчання)

Тиждень	Тема заняття	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль I. Зародження й історичний розвиток філософії.			
1.	Тема 1. Філософія як специфічний тип знання. Філософія Стародавнього світу.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год.	
2.	Тема 2. Антична філософія.	Лекція – 2 год.	
3.	Тема 3. Західноєвропейська філософія середньовіччя (XIII – XV ст.) та епохи Відродження (XV – XVI ст.).	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год.	
4.	Тема 4. Філософія Нового часу (XVII – XVIII ст.)	Семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год.	
5.	Тема 5. Філософська думка в Україні.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год.	
6.	Тема 6. Основні напрямки сучасної світової філософії.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 1 год, самостійна робота – 2 год., практичне заняття – 1 год.	
Змістовий модуль II. Теорія філософії.			
7.	Тема 7. Онтологія.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год.	
8.	Тема 8. Гносеологія.	Семінарське заняття – 2 год, самостійна робота – 4 год.	
9.	Тема 9. Філософська антропологія.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год.	
10.	Тема 10. Соціальна філософія.	Лекція – 2 год, семінарське заняття – 1 год, самостійна робота – 4 год, практичне заняття – 1 год.	